

Izhaja

vsak petek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR

Velja:

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvo „Mira“
v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Glasiló koroških Slovencev

Leto XXVI.

V Ljubljani, 13. julija 1907.

Štev. 30.

Današnja številka obsega 6 strani.

Koroški Slovenci!

Nasvoji zemlji svoj gospod, to je bilo geslo vsega dosedanjega slovenskega delovanja na Koroškem, in to geslo nas mora voditi slej ko prej, ako hočemo res doseči vzvišeni namen samoosvojitve našega naroda. Različna so sicer pota, ki vodijo do tega cilja, ali gotovo je glavni pogoj: n a n a r o d n i p o d l a g i t e m e l j e č a i z o b r a z b a. Naši nasprotniki pač dobro vedo, zakaj nočejo dati naši mladini šol, v katerih bi se vzgojila v slovensko-narodnem duhu, dobro vedo, da bi s tako, v narodne može in žene vzgojeno in vzrastlo mladino ne mogli več pometati, kakor pometajo z našinci, katere je tuja, nerazumljiva vzgoja vrgla v naročje njihovih največjih sovražnikov. Zato pa proč s slovenščino iz naših ljudskih šol, proč z materinskim jezikom naše dece, in ubijaj jim v glavo stvari, katerih niso in ne bodo razumeli nikdar, ker se jo namenoma poučuje tako, da ji ni mogoče razumeti. In uboga naša slovenska deca se muči in muči, ali zastoj je ves trud — po dolgih šolskih letih mora spoznati, da je bil ves uk zastoj, da jo je šola kvečjemu le oškodovala za čas, ki bi se bil dal drugače dobro porabiti.

Koroški Slovenci bi bili obsojeni v večno temno neznanje in nevednosti, ako bi se sami, preko vsestranskega pritiska v to temo, ne potrudili za samoizobrazbo.

Uči se sam, ako hočeš kaj znati, to je bilo že od nekdaj pri nas koroških Slovencih ravnilo, po katerem je prihajalo naše ljudstvo do izobrazbe, dasiravno plačuje naravnost ogromne prispevke za vzdržavanje onih

učilnic — mučilnic, v katerih naj bi se slovenska mladina vzgajala v — izdajice svojega rodu in jezika. Tisoče in tisoče krvavo prislužnega denarja se mora izmetati za to, da bi bili otroci davkoplačevalcev — tepci, buteljni! Zidajo se krasne šolske palače za ljudski denar, a isto ljudstvo mora iskati izobrazbe drugod, kajti te palače služijo le ponemčevanju, te palače so le zato tu, da se v njih šopiri protiljudsko hajlovstvo, da se v njih zabavlja proti onemu istemu slovenskemu ljudstvu, ki je bilo prisiljeno postaviti jih.

In vsaj dosedaj ni bilo pomoči proti tem razmeram, ki so gotovo vnebovpijoč škandal za baje civilizovano Avstrijo.

Ako si se hotel naučiti svojega materinega jezika, moral si se ga učiti sam, dasiravno imaš po državnem osnovnem zakonu vso pravico do izobrazbe v njem, dasiravno bi ti morala dati država in dežela za tvoj denar ono, kar se ti tako protipostavno odteguje.

In kaj je storil koroški Slovenec ob vsej tej krivici?

Marsikateri je po dovršeni ljudski šoli, celo v poznih letih, sedel in se učil brati in pisati svoj materni jezik; marsikateri se je na ta način rešil sebi in svojemu rodu. Koliko pa je onih, ki jih je ravno prokletstvo naših ponemčevalnic vrglo v nasprotniški tabor! Da pa se vendarle vsaj nekoliko zajezi naval naših nasprotnikov na našo last, začelo se je misliti na ustanovitev n a r o d n i h š o l, v katerih naj bi se slovenska deca vzgojevala v pravem narodnem duhu, iz katerih naj bi izšli može in žene, ki bi slej ko prej znali spoštovati svoj jezik, ki bi bili kras, iz katerega naj bi vzklopelo v narodu pravo narodno življenje. Ustanovila se je narodna šola v Št. Rupertu pri Velikovcu, katera je gotovo pravi bla-

gor za celo Spodnjo Koroško, posebno pa za velikovski okraj. Ali v zgornjem delu slovenske Koroške, kjer je naval sovražnikov še občutnejši, tu ni bilo postojanke, tu ni bilo obrambnega zidu, ob katerem naj bi se bili razbijali vedno hujše pritiskajoči valovi nasilne germanizacije. To so posebno izkusili šentjakobski Slovenci, katerim je šolska oblast s pomočjo najnesramnejših mahinacij razbila dotodaj še slovensko šolo. Ali pritisk rodi protipritisk, in vrli slovenski šentjakobčanje, na čelu jim neustrašeni narodni prvobojnik, župnik M a t e j R a ž u n, niso prej odjenjali, da se jim ni izpolnila želja, v kateri ž njimi soglašajo vsi koroški Slovenci, želja po ustanovitvi n a r o d n e š o l e, katera bo zagotovila slovenskemu Rožu slovenski značaj za vedno in vselej.

In ta vroča želja vseh koroških Slovencev se sedaj uresničuje. V nedeljo, dne 14. t. m. se bo blagoslovil temeljni kamen novinarodni trdnjavi v slovenskem Rožu, in kmalu bo začelo vstajati iz slovenskih tal poslopje, h kateremu so doprinašali koroški Slovenci z vso navdušenostjo in požrtvovalnostjo, katero bo zajamčilo milemu našemu slovenskemu jeziku prvi prostor v srcih naše mladine, iz katerega bodo izšli sokoliči, ki bodo znali ljubiti svoj slovenski rod, svojo slovensko domovino, ki bodo znali varovati sveto rodno grudo svojih slovanskih pradedov.

Koroški Slovenci! Nas vseh sveta dolžnost je, da se udeležimo po mogočnosti slavnosti, s katero se bo proslavilo blagoslovljenje temeljnega

PODLISTEK.

Pesem zidarjev.

narodne šole v Št. Jakobu o priliki položitve temeljnega kamna 14. julija 1907.

Do sem, ne dalje! —
Tu bili so krvavi boj
s Turčinom ljutim naši dedje;
ta zemlja pila je naš znoj.
In čule so te sive stene,
hej ukanje, vesele klice,
ko zbirat šli smo si družice.
Če gledala že votlooka
nas dolgo dobo je propast,
ta gorski raj dedina naša
in zemlja ta je naša last.
Nekdaj
tu bili naši so očetje,
tu smo še zdaj
žuljavih rok slovenski kmetje.
Zdaj svit prodira temno noč,
in v zlatem jutru čujte krik:
Od naše zemlje roko proč,
postavili smo vam mejnik!

Oj padel srebrnjak je v dar,
težak,
težko prislužen srebrnjak.
Hudo, hudo je bilo včasi,
na polju suša, ogenj v vasi,
pogosto trl nas je obup;
a padel srebrnjak je v dar,
čez njega pa je zrastle kup,
širok, visok.
To bili dobri so denarji

iz dobrih rok.
Tako smo zidali zidarji;
kako težko,
ve samo Bog!

Zdaj zidalo se bo svetišče,
na onem mestu med gorami,
sokolom mladim zavetišče.
Domača govorica drami
naj v čistih srcih jim ljubezen
do svojega rodu.
Tam sprejmi sokol navke zlate,
da čil, nevstrašen, čist, a drzen
vzletiš nekdanj med svoje brate,
ob tvoji da ljubezni vname
i njim se sveti, večni plamen . . .
Tedaj zares z današnjim kamnom
zvali od naših, src se kamen.

F. Plemič.

Naša vas.

(Nadaljevanje).

„Moji dragi sosede, to je pač predsodek iz nekdanjih časov, da more biti kmet samo oni, kdor ni obiskoval šol, češ, da kdor se ukvarja s knjigami, polja več orati ne sme, češ, da bi mu to škodovalo na njegovem ugledu. Verjemite mi, da nobeno pošteno delo ne prinaša človeku sramote nikdar, da zamoreš z veseljem opravljati sleherni posel, ako si le telesno zdrav in pаметen, da je moči imeti v ljubezni sleherni delo, se slehernega naučiti in slehernega privaditi. Ko sem bil tu po letu na počitnicah, mi je bilo največje veselje, da sem zamogel zorati vsaj eden ogon svete zemlje svojemu očetu. Zmiraj sem mislil na to, da bi se na tem majhnem, toda

lastnem kosu zemljišča nekoč nastanil, živel pod očetovo streho, deloval med vami ter se potem vlegel v grob v tej sami sveti zemlji, ki je živila mene in moje očete. Znanje, ki sem si je pridobil, pride jako v prid tudi vam v tem zakotju, kot luč na razpotju v temni noči. Vem, da bom imel tukaj črn kruh, zato pa bom živel oddaljen od mestnega trušča in pokvarjenosti človeške narave ter bližje mičnih božjih stvarjenj. Tukaj hočem dihati sveži zrak naših polj in gajev, piti vodo-studenčnico naših vrelcev, uživati sad lastnega truda, ki je najbolj sladek, počivati pod senco strehe, katero je postavil moj oče, ali pod drevesom, ki si ga z leti sam vzgojim, zreti na odkritosrčnost vaših src in domačih običajev naših očetov ter poslušati našo govorico in te nekdanje pesmi, s katerimi je zrastle moja duša. In dandanes bi se naj odpovedal teh zakladov in jih prodal?“

Gospodarji so odšli ter samo majali z glavami, ker se jim ni zdelo mogoče, da bi človek, ki se je bil šolal v mestu, znal delati kot nekaj prostak na polju. „Iz te moke ne bo kruha,“ so govorili med seboj; „hruške ne bodo rastle na vrbi; roka mu je pri peresu postala nežna, bržkone bo z rokavicami na rokah razvažal gnoj.“

Resnica, izpočetka je trdo delo urno utrudilo Sokolika, toda v teku leta se ga je bil privadil.

Pripravil si je bil preprosto delavno obleko, narejeno po kroju in običaju, ki je bil že udomačen v tej krajini, v hišo je vzel na pomoč starega ujca-vdovca, revnega dninarja, in sedaj na veliko začudenje kmetov gospodari kakor poprej.

Pri Sokoliku je bil sleherni nedeljo in praznik hrup, kakor pri županu. Nekateri so prihajali v svojih zadevah po dober svet, drugi v svoji

Naročajte edini koroški slovenski list „Mir“!

kamna narodne šole v Št. Jakobu, nas vseh sveta dolžnost je, da s svojo udeležbo pokažemo našim nasprotnikom, da ljubimo svoj rod in jezik, da smo ponosni nanj, da žrtvujemo radi vse zanj, da si ga ohranimo. Množice slovenskega ljudstva koroškega naj dne 14. t. m. pričajo našim oholim sovražnikom, da se zavedajo svoje narodnosti koroški Slovenci, in iste številne množice naj s svojo udeležbo odločno protestirajo proti krivici, da si mora slovenski narod vzlic ogromnim plačilom v državne in deželne blagajne sam postavljati in vzdrževati učilišča za izobrazbo svoje dece. Zato pa pridite slovenska društva, niti enega ne sme biti, ki bi ne bilo zastopano vsaj po zastopnikih; in pridite posamezniki iz vse dežele, da praznujemo slovenski praznik! Kdor bi pa ne mogel priti, naj se pa spomni narodne šole z darom, ki se bo hvaležno sprejel.

Na svidenje v Št. Jakobu!

Koroške novice.

Pozor, slovenski poslanci! V nedeljo, dne 7. t. m. se je vršila v Spodnjem Dravogradu, torej v slovenski občini, petindvajsetletnica ondodnega „šulferajna“ in obenem ustanovna slavnost nemškega „turnferajna“. Obe društvi sta seveda najskrajnejše vsenemškega značaja, in cela slavnost se je vršila tudi v tem smislu. Vse polno veleizdajalskih frankfurtaric, „Wacht am Rhein,“ itd., to je vse samoobsebi umevno. Človek bi pač mislil, da je tam gori kje v bližini Berolina, v blaženem nemškem „rajhu“, ako bi ne bil videl in slišal sodelovati godbe **C. in kr. pešpolka št. 17 iz Celovca.** Ne vemo, kako naj si tolmačimo postopanje uprave C. in kr. vojaške godbe. Mi pač mislimo, da mora pihati zadnji čas nek poseben veter pri slovenskem pešpolku 17., kajti sicer bi bil tak škandal nemogoč. V imenu slovenskega naroda na Koroškem najodločneje protestujemo proti taki zlorabi C. in kr. polkovne godbe, protestujemo proti temu, da bi C. in kr. polkovna godba poveljevala v slovenskih občinah vsenemške, naravnost protiavstrijske slavnosti, najodločneje protestujemo zoper to, da bi se sinovi slovenskega naroda, služeči v C. in kr. službi, izrabljali po najzagrizenejših naših nasprotnikih v njihove slovenozrske namene. Čast našega naroda in čast našega slovenskega polka zahteva, da se najodločneje upremo takemu škandaloznemu ravnanju. Pozivljamo torej vse slovenske poslance, da najodločneje zahtevajo od vojaške uprave, da se stori konec takim in enakim škandalom. C. in kr. pešpolk št. 17, na katerega je z vso upravičenostjo lahko ponosna cela Avstrija, ni in ne sme biti torišče, na katerem bi prenašali

svoje hajlovske kozolce koroški vsenemški neodrešenci. Sploh v zadnjem času pri 17. polku ni vse tako, kakor bi moralo biti. Čuje se o marsičem, kar vzbuja opravičeni sum, da se ne postopa z našimi fanti ravno preveč človeško, število samomarov se množi vedno bolj in bolj, in sedaj pa še take stvari. Bilo bi neodpušljivo, ako bi še molčali. Naj se torej stvar temeljito pojasni v državnem zboru. Obenem pa pozivljamo slovensko časopisje, posebno ono na Kranjskem, da primerno osvetli pred javnostjo to temno stran domačega slovenskega polka št. 17!

Družba sv. Cirila in Metoda opozarja podružnice, da je skrajni čas za vpošiljatev izkazov in računov. Speče, mrtve podružnice ne morejo imeti zastopnika na glavni skupščini. Objednem prosimo, naj se obvešča ob pošiljavi letnih doneskov, darov, dohodkov veselice in nabiralnikov itd. redno našo pisarno, pod kakim imenom se je dotična svota nabrala in v katero vrsto prejemkov naj se vpiše, da se s tem omogoči pravilno uradovanje, jasna bilanca, zapaeči pa se nepotrebno razpošiljanje računov in tirjatev. Prosimo torej točnosti, reda in jasnosti. To je neobhodno potrebno pisarni, koristno pa samim podružnicam in podpornikom ter vsem, ki so z nami v zvezi. Končno prosimo slovenske rodoljube, naj nam radi in hitro dajejo informacij, katerih ob raznih slučajih iščemo. Nekaterim takim dopisom uže dolgo ni odgovora, vsled tega pa trpi čisto prav važna zadeva veliko škodo. Rodoljubi, prosimo tudi v tem oziru požrtvovalnosti in točnosti.

Udeležnikom slavnosti v Št. Jakobu. K slavnosti v nedeljo, dne 14. t. m., ob blagoslovitvi temeljnega kamna narodne šole v Št. Jakobu v Rožu, bo gotovo prihitelo veliko število zunanjih, izvenkoroških gostov. Vse te opozarjamo na to, da je železniška postaja v Št. Jakobu **Podrožica.** Najprimernejši vlaki za one, ki se udeležijo tudi dopoldanske slavnosti so: Iz **Ljubljane** ob 7:05 zjutraj, **Škofje Loke** 7:43, **Kranja** 7:58, **Radovljice** 8:36; **Gorice** 6:05, **Tolmina** 6:54, **Bohinjske Bistrice** 8:07, **Bleda** 8:48; s **Trbiža** 8:18, **Kranjske gore** 8:48. Odhod iz **Jesenic** 9:25, prihod v **Podrožico** 9:49. Iz **Beljaka** ob 8:00, prihod v **Podrožico** 8:51. Iz **Maribora** preko **Dravograda** ob 3:20, prihod v **Celovec** 6:41; brzovlak odhod 6:50, prihod v **Podrožico** 7:47; osebni vlak odhod iz **Celovca** 7:45, prihod v **Podrožico** 8:54. Iz **Celja** odhod s brzovlakom ob 4:18 v **Ljubljano**, odtod ob 7:05 z gorenjskim vlakom. Iz **Podjunske doline** je najprimernejši vlak oni, ki pride v **Celovec** ob 6:41 zjutraj. — V kolodvorski restavraciji na **Jesenicah** je postrežba tudi **slovenska**, dočim je **Podrožico** bilo že veliko hrupa zaradi **samoneške** postrežbe v kolodvorski restavraciji. Da se slavnostno razpoloženje ne kviri,

je primernejše izogibatise takih **lokalo**v, kajti prigoditi se more edino le, da se koga nesramno nahruli.

Popoldanski vlaki v Podrožico. Iz **Jesenic** ob 2:32, prihod v **Podrožico** 2:51, iz **Beljaka** 12:08, 1:49, 3:20 (brzovlak), 4:24, iz **Celovca** 11:44 dop., 3:13 (brzovlak).

Odhod iz Podrožice. Proti **Ljubljani** in **Trbižu** ob 8:26 zvečer, proti **Trstu** in **Trbižu** 12:28 ponoči. Proti **Beljaku** ob 10:26 zvečer, proti **Celovcu** 10:21 zvečer.

Slovenske gostilne v Št. Jakobu. Popoldanska veselica s koncertom se vrši v „**Narodnem domu**“, v notranjih in zunanjih prostorih. Koncert se bo izvajal v gornjih prostorih „**Narodnega doma**“. Obed bo pripravljen poleg „**Narodnega doma**“ še v **treh drugih gostilnah.** Pripravljalni odbor bo **prediteljih** odkazal **društvom** in **večjim družbam** gostilne, v katerih bo pripravljen obed zanje. Splošno pa naj velja vsem udeležnikom, da **bodo slovenski lokali** **zaznamenovani** z **zastavami.** Gostilna „**zur Post**“ je last najzagrizenejše nasprotnice **Marije Schuster.** Odtod imajo navado polivati Slovence s kropom in obmetavati s kamenjem.

Slovinci-okoličani, ki ne rabijo železnice za izlet v Št. Jakob, naj bi se pripeljali na vozovih, ozaljšanih z zelenjem in slovenskimi zastavami. Posebno pa je želeti, da **se slovenska narodna dekleta** udeležijo slavnosti v **narodni noši!** **Rožanke** in **Zilanke,** pridite torej v čim največjem številu v svoji slikoviti domači noši.

Grafenauer, kaj si? Tako vprašuje zadnji „**Štajerc**“ ter pravi, da je bil g. Grafenauer izvoljen le „iz bojazni pred farško kletvijo“, da ga je napravila poslanca edino le verska gonja. „Ko bi se ne bilo zlorabljal vere in cerkve, ko bi se ne bilo ljudem slikalo hudiča in pekla“, bi Grafenauer ne bil izvoljen. „Zato je vedel tudi vsakdo, da je zmagalo z Grafenauerjem strastno, srednjeveško farštvo. Slovensko ljudstvo na Koroškem je deloma še tako neumno, da misli, da ga bo vzel vrag, ako ne posluša pokorno komando **Podgorca** in **Brejca.**“ Potem trdi „**Štajerc**“, da sedi Grafenauer v enem klubu s slovenskimi naprednjaki, kateri so „navdušeni prištaši proste šole in razporoke“, češ da je s tem zatajil svoje versko prepričanje. Končno vprašuje, ali se je Grafenauer čez noč predelal v „**liberalca**“. — Da od „**Štajerca**“ ni pričakovati resnice, je znano, torej je tudi umljivo, da se laže kakor bi pes tekel. Dasiravno je giftni kroti dobro znano da g. Grafenauer ni v nobenem klubu, niti v „**slovenskemu**“ niti v „**jugoslovanskemu**“, da torej ni v istem klubu z naprednjaki, dasiravno je to giftna krota lahko izvedela iz „**Mira**“, vendar v svoji nesramnosti laže in laže ter trdi naravnost nasprotno. Najnesramnejša laž ji je dobra,

nevednosti po modro besedo, zopet drugi so si kupili ali izposodili kako knjigo ali časopis, katere on naroča v mestu. On ima namreč čitalnico in malo knjižnico za vso občino doma. Izvolili smo ga tudi za uda krajnega šolskega sveta. Nobena seja občinarjev in domačih gospodarjev se ne more izvršiti brez njega. On je vedno na uslugo sosedu v gospodarskih stvareh, jim načeluje z glavo in srcem, čuva zakone ter pazi na red. On je prisrčen in prijazen človek, kakoršnih je malo, pravim vam, kadar je treba iti molit ali plesat. Dasiravno tako učen kakor nekaj rabin, vendar mu je zopern vsak ponos. Z otroci in prostaki se razgovarja po cele ure. Povabljen na zabavo ali gostijo, jim vabila ne odkloni, samo dolgo noče ostajati na takšnih veselicah, govoreč, da je takšna potrata časa — greh. Zato pa ima pripravljene večkrat primerne ogovore, s katerimi običajno tako gane vse, da jim solze privabi v oči, ali pa prisrčen smeh.

Kot vrl sin izkazuje vse spoštovanje svoji stari materi, dasiravno je to kaj preprosta ženska. Vedno ji poljubuje roke ter pravi, da človek, ki starše prezira, ni toliko vreden, kakor najpreprostejša žival. Torej je tudi naučil vaške hčerke takšnih-le pesmi:

HčERICA se stiska k materi,

In mati hčerki tako-le govori:

Povej mi, moje dete, moja cvetka,

Kaj ti je najljubše na svetu?

Vi ste mi ljubši, nego ves svet,

Ker ste me nosili pod srcem kot cvetko;

Koliko dračja ste po noči sežgali,

Dokler ste me na prsih negovali,

Koliko noči niste krepko zaspali,

Marveč se le na postelj naslanjali,

Oj, s solzami, ki sem jih nad teboj prelila,

Lahko bi te, moje dete, v kopelji vso oblila.

Stara Sokolikova je slovela svoje dni med deklicami kot prva pevka naše vasi. Znala je namreč na izust množico starodavnih pesmi, katere je popevala pri vsakem delu s čistim in zvonečim glasom. Mladi Sokolik kaj rad poslušal, kadar mati pri večernem ognju poje starodavne pesmi, katere on zapisuje ter jih pošilja v tiskarno in potem natisnjene deli dekletom, zabičevaje jim, naj teh narodnih pesmi nikdar ne pozabijo. Svoji sestri je zapovedal, naj se nauči od matere vseh pesmi ter je pravil večkrat otrokom, da je treba starodavne pesmi spoštovati in jih hraniti za bodoča pokolenja, ker te pesmi izvirajo iz duha in krila narodovega, kakor ona smola iz drevesnega debla, in na stotine rodov očetov in mater naših je zložilo v te pesmi svojo govornico, svoje srce in svoje misli, godbo, solze nezdod ter smeh vesolja, kot najdražjo zapuščino svojim vnukom.

IV.

Za Sokolovim vrtom je stala ob ulici kovačnica, iz katere se je čulo krepko bitje dveh kladiv. Pod obširno strešno stavbo je stalo različno kmetijsko orodje, ki so ga pripeljali kovaču v popravilo, a poleg kovačnice je bilo moči videti jezdarniko, ki je služila v prid njegovi železni strugarni.

„**Tukaj**“ — reče **Stibor,** stanujeta dva brata, **Jakob** in **Bronislav Borut.** Prevzela sta po očetu majhno gospodarstvo. Ker sta imela le nekoliko oralov zemlje, torej jih pametno nista razdelila, marveč je vse polje prevzel **Jakob,** ki je za to postavil **Bronku** kovačnico, dal mu setve na polju in vrtu ali pa mu posodil konja za strugarenje. Iz **Bronislava** je postal vrl kovač in ključar, ker se je bil učil pri vestnih mojstrih v tovarnah za poljedelsko orodje. Ako je torej trebalo pripra-

viti plug za oranje, ali pa postaviti kak stroj, ali narediti umetni zapah, ali podkovati konja, bodisi celo hetmanovega, on je čudovito spreten za vse. On celo popravlja in uravnava ure na tukašnji šoli ter sploh vse stenske ure naših gospodarjev na deželi. **Bronek Borut** nikdar ne pije žganjice ne tako, kakor je to obično pri drugih kovačih, ki se nočejo lotiti nikakega posla, dokler jih naročnik ne pogosti v krčmi ter se še sam brez-sramno oglasi za žganjico.

Naš kovač ima dva sina, katera je oba dal učiti rokodelstvu. Starejši se je izučil v mestu krojaštva in vrnivši se k očetu, dela tukaj obleko za vse vaščane. Mlajši se uči doma pri očetu za kovača ter postane isto tako spreten mojster. On zna izborno kovati in kaliti železo. Torej je tudi kaj prijetno videti, ko stojita oča in sin pri delu in njima delo kar gori v rokah ter mahata brez prestanka dve težki kladvi po železu in nobeden ne zgreši niti za las cilja.

Mlada **Boruta** stanujeta pri očetu, polagata sleherni prihranjeni denar v hranilnico, a to radi tega, da bosta imela s čim osnovati si lastno ognjišče in delavnico, ko pride čas za ženitev. Stari kovač jako rad poučuje svoja mlajša. Pravi jim, da se nahajajo štirje grehi, ki sramote kovaško rokodelstvo: 1. pijanstvo, 2. kraja tujega železa, 3. zakovanje tujega konja, 4. jemanje večjega plačila, nego je običajno od popotnikov, katerim se pripeti na poti kakšna nezgoda. Kovaško rokodelstvo on ceni visoki, ker pravi, da iz rok kovača pride plug, s katerim obdeluje poljedelec sveto zemljo, da mu rodi kruh, kakor tudi meč za obrambo te zemlje. V svojem času se je nahajal nek mazoveški knez z imenom **Kazimir,** ki je imel do kovaškega rokodelstva takšno spoštovanje in naklonjenost, da je pogostoma se ž njim ukvarjajoč, kaj spretno izdeloval pšice za

samo da bi izpodkopala zaupanje slovenskih volilcev do g. Grafenauerja. Toda urezala se je lažnjivka: slovenski voliči že vedo, kaj je Grafenauer in kakega prepričanja je, in jim ni treba lažnjivega pouka ptujškega lažnika in obrekovalca, ki menja svoje prepričanje, kakor gad kožlo. „Štajerc“ naj laže, kolikor hoče, slovenski voliči mu ne verjamejo, ker ga poznajo. Sicer pa „Štajerca“ tudi čisto nič ne briga, kaj je g. Grafenauer. Briga naj se za svoje ljudi in te naj vprašuje, kaj so, saj odgovor ni težak: lažnjivci, hinavci, obrekovalci, pretepači, razbojniki, ki spadajo v kriminal, ne pa med pošteno ljudstvo. Za te svoje ljudi naj se briga!

Slovensko vseučilišče tudi „Štajercu“ ne da mirovati. V zadnji številki se je spravil ptujski šnopsar na slovensko vseučilišče v sestavku, iz katerega gleda na vseh koncih in krajih naravnost velikanska neumnost pisca. On hoče kritizirati slovensko vseučilišče tamo iz „praktičnega“ razloga, „kajti teorija ni za človeka sposobna“. Tako si je najbrž tudi mislil tisti možiček, ki je „iz praktičnega razloga“ ogoljufal svojo stranko za par sto kronic in baje „tudi iz praktičnega razloga“ zasmodil v nekem konzumu. Tega možička so potem tudi „iz praktičnih razlogov“ gonili žandarji po svetu, kajti ti možje tudi niso ostani pri svojem ia, in ne poskušaj peti opernih arij, kajti to ti ne gre. „Štajercu“ nemčurček, svojo modrost obdrži le sam zase, ali pa jo kvečjemu razlagaj svojim šnopsarskim bratcem v ptujskih beznicah, o vseučilišču imaš toliko pojma, kakor osel o operi. In nič naj te ne skrbi, kam bodo šli izšolani Slovenci, tebe gotovo ne bodo hodili vprašati sveta. In če te tako zelo veseli napredek slovenskega obrtnika in kmeta, pa poskrbi, da bodo tvoji krušni očetje, veliki nemci Ornigove sorte dali slovenskim obrtnikom in kmetom slovenskih obrtnih in poljedelskih šol, saj so bili ravno ti gospodje vedno najhujši nasprotniki takih slovenskih šol. Torej ti „kmečki prijatelj“, tu se pokaži!

Migljaji nemškim turistom. „Freie Stimmen“ priobčujejo seznam potov in planinskih koč v Karavankah in Julijskih alpah, nemških in slovenskih ter pozivljajo nemške turiste, da naj ne zahajajo v Slovenske kočje. Navajajo celo tudi imena vodnikov, slovenskih in nemških, da bi se le ne zmotil kak Nemeč in si dal pokazati naše gore po slovenskem vodniku. Naj bi tudi naši

loke, sekire, meče ter drugo orodje lastnoročno. Ta knez je umrl 1446. l. ko je potoval iz Mazovišča v dedno svojo belžko deželo. Takrat so se nahajali kovaški cehi v Krakovu in Poznanju in pozneje je kralj Zigmund Avgust potrdil naredbo (postavbo) varšavskih kovačev, ki je bila sestavljena iz 38 členov, njegov sestranec pa kraj Zigmund III. tji, čegar postava se nahaja vlita iz medi na visokem kamenitem stebri pred varšavskim gradom; bil je takisto dobrotnik kovačev ter je znal izdelovati lastnoročno najnežnejše njih izdelke.

Borut je vodja ognjegascev v naši vasi. V uti prl njegovi hiši stoji sodi, ki so zmerom napolnjeni z vodo in brizgalnice, katere ima vsak dan pripravljene za slučaj požara. On tudi hodi pogostoma po hišah v vasi da vidi, ali se nahajajo pripravljene za slučaj, ko bi izbruhnil požar čebre, kavelji, mehovi, lestve in ročne brizgalnice.

Rešili smo nesreče večkrat ne le zgolj našo vas, marveč tudi sosednje vasi. Poprej je vladal tu pregrešen predsodek, da ognja, ki ga je povzročila strela, nihče gasiti ne sme, ker ga je, kakor pravijo, poslal Bog iz nebes. Ljudem pa je vendar le prišlo v glavo, češ ako sme človek polivati sočivje ob času suše, ali si delati senco s solnčnikom ob času vročine, kakor tudi braniti se z dežnikom mokrote, ki takisto pada z neba, torej je pač največja bedastoča ne gasiti požara radi tega, da se je pričel od strele. Evo, pred nekoliko leti se je pripetilo, da je strela zažgala skedenj v pristavi, ki je za pol milje oddaljena od tod. Borut jel je biti plat zvona in takoj je dvanajst naših oboroženih korenjakov, oboroženih z rešilnim orožjem drvilo na vso moč na mesto požara. Lastnika pristave ni bilo doma, ker je bil odpeljal sinove v šolo domači pa so prišli ob času požara ob zavest. Veter je začel že do-

slovenski in slovanski turisti gledali na to, da ne bodo podpirali naših nasprotnikov in jih utrjevali na našem ozemlju. Ako kje, mora tu veljati geslo: svoji k svojim!

Sprejemanje v Marijanišče v Celovcu. Ker se je pouk na gimnaziji vsled boleznih prezgodaj končal, vršile so se tudi sprejemne skušnje prej, kot je bilo sprva določeno. Zato je marsikateri prosilec termin zamudil. 15. in 16. julija torej nivoč izkušnje, kije bila že 5. in 6. A izkušnja bo zopet dne 16. septembra. Zato izkušnje senaj fantje oglasijo 15. septembra predpoldnem in 16. od 8. do 9. ure. Prošnje za sprejem v Marijanišče se letos lahko vložijo ne da bibil prosilec sprejemno izkušnjo že napravil, do 10. avgusta. Prosilec naj izkušnjo naredi potemvjeseni, in če bi pri izkušnji padel, seveda tudi v Marijanišču ne more ostati in si mora, če že hoče v Celovcu hoditi v šolo, iskati drugo stanovanje. **Opozarjamo torej bralce, da ne hodijo 15. in 16. julija v Celovec, in da naj prošnje za sprejem v Marijanišče vložijo do 10. avgusta, četudi prosilec še ni napravil vsprejemne izkušnje.**

Duhovniške in cerkvene stvari. Knezof. dvornim kaplanom in ordinarijskim tajnikom je imenovan gosp. dr. Lambert Ehrlich, dosedaj stolni kaplan v Celovcu.

Za „Narodno šolo“ v Št. Jakobu v Rožu so darovali: Iz nabiralnika pri županu v Št. Jakobu 10 kron; iz nabiralnika v župnišču v Št. Jakobu 20 kron 20 vin.; upravništvo „Slovenskega Naroda“, izk. v št. 125, 128 in 148 35 kron; Mat. Arnejc, rač. asistent na Dunaju 4 krone; Ant. Godec, učitelj na Lempahu pri Mariboru 4 krone; Kaplan Anton, župnik v Medgorju 10 kron; Hubad Matej, koncertni vodja „Glasbene Matice“ v Ljubljani 10 kron; slov. akademiki na občnem zboru akad. podružnice sv. C. in M. v Gradcu 9 kron; šestošolci II. drž. gimnazije v Ljubljani 50 kron; zbirka pri pastoralni konferenci na Tribižu 10 kron. Skupaj 162 kron 20 vin. Vsem darovalcem stotera hvala!

Matej Ražun
župnik.

Za ljudske knjižnice na Koroškem so nadalje darovali: g. Božidar Štiffar, profesor v Kalugi na Ruskem 5 K; gospica Ivanka Sabadin, učiteljica, Sv. Ivan pri Trstu, 15 snopičev „Slovenske knjižnice“, 6 zvezkov „Slovenskih Večernic“, 1 zvezek „Anton Knezove knjižnice“, 1 zvezek „Zabavne knjižnice Matice Slovenske“, eno povest Avg. Šenoč; g. techn. Ciril Jekovec v Pragi knjigo Šubic: „Elektrika“ ter dr. Vošnjakove „Spomine“. Prisrčna hvala! Denarni in književni prispevki blagovolijo naj se poslati

našati iskre na streho gradu, ki je imel čez trenutek stati v plamenu, kar je krepki Borut z enim skokom planil tjakaj in z brizgalnico na strehi ter s pomočjo šesterih pomagačev, ki so navzlic peklenski vročini in dimu, polivajoč z vodo vso hišo in sami sebe rešili na ta način dvor in poleg njega stoječe stavbe. Grajščak, dospevši po vrnitvi iz potovanja k nam, je objel Boruta kakor brata ter mu hotel dati denarno nagrado, toda pošteni kovač je umaknil roko in dejal:

„Gospod grajščak, jaz sem kristjan in vaš sosed, izvršil sem zgolj svojo dolžnost pomagati sosedu v nesreči, za kar se ne spodobi jemati plačila. Ko bi bili tudi vi doma ter videli, da gori naša vas, prišli bi nam na pomoč, kakor ste to storili že drugekrat. Samo malopridneži, kakor se pripeti pogostoma, prihajajo k ognju radi tega, da tu pasejo svojo radovednost in podli izrodki ki niso vredni človeškega imena, hočejo tu nečesa vkrasti v zmešnjavi, toda dobri sosedje rešijo slehrnega v nesreči, ker jim tako naroča človekoljubje in naša sveta vera, v ostalem pa tudi sama pamet, zakaj ako gospodarju zgori imetje, tudi ljudje pri njem ne bodo imeli kruha niti zaslužka.

Grajščak je bil ganjen do solz vsled teh redkih Borutovih besed, a par tednov pozneje je povabil neko nedeljo vse naše ognjegasce k sebi na gostijo. Tu so se spoštljivo igrali in popevali, pa tudi se ni manjkalo veselja, ker grajščak je bil podaril našim ognjegascem nalašč iz mesta pripeljano brizgalnico, ki je tako izborna, da takšne še tukaj nismo videli.

(Dalje prihodnjič.)

na naslov: iur. Rafko Petrič na Lešah, p. Prevalje, Koroško.

Za slov. akad. ferijalno društvo „Gorotan“:

iur. R. Petrič,
tč. predsednik.

Šolske vesti. Upokojena sta nadučitelja Franc Eller na Zili in Anton Stres v Žabnicah. Deželni šolski svet je obema izrekel popolno priznanje za njuno dolgoletno, zelo plodonosno delovanje v šolski službi. Oba upokojena sta Slovenca. Želimo jima, da bi še dolgo vrsto let mogla uživati zasluženi pokoj! Bog ju živi! — Na celovškem učiteljsku se je podvrglo 42 kandidatov in 47 kandidatnj zrelotnemu izpitu. Izmed moških je bilo 6 odličnjakov, 19 s spričevalom prvega reda, 16 jih ima ponavljalni izpit, padel je eden. Kandidatnj ima 17 odliko, 17 prvi red, 3 ponavljalni izpit. Padla ni nobena. Kakor je torej razvidno, bomo na Koroškem kmalu založeni z učiteljstvom do popolnosti.

Sele. Naš kunštni šolmašter Lulek se je zopet enkrat razkoračil v „Štajercu“, kjer se norčuje iz znanih sklepov občinskega odbora selskega, ki so bili priobčeni v predzadnjem „Miru“. Sicer se zavedni Slovenski Selani salamensko malo brigajo za Lulekovo kracljanje v „giftni kroti“, kajti znano je vsakemu, da Luleku manjka par koleščkov, in zato mu tudi ne zamerijo. Saj pravijo, da bi bil tisti sam norec, ki bi zameril otrokom in — norcem. Lulek je v „Štajercu“ pisal, da občinski zastop občine Sele zahteva — dvojezični napis na stranišču boroveljskega kolodvora, češ da se svet gotovo podre, ako stoji na stranišču napisano le „hier“ in ne tudi „tukaj“. Nazadnje pa pravi, da bo prišla ura, ko bodo taki modrijani pometeni. In prav ima Lulek, ko tako pravi, kajti modrijane Lulekove baže bo ljudstvo kmalu pometlo izmed sebe. In Lulek čuti to tudi sam dobro, kajti posebno prijetno pač ni zanj v Selah, kjer ga zaradi njegovega nemčurstva že nihče več ne pogleda. Pravijo, da ga niti pes ne oblaja več. Sicer mu pa svetujemo, da naj bo lepo miren, kajti drugače pridemo s takimi stvarmi, da mu bodo lasje vstajali na glavi. Torej le mir, pob, sicer bo huda. Končno pa mu podamo še nasvet, da si morda napopa na lastno čelo magari tudi samo nemški napis „hier“, kajti tam bo najbolj na mestu.

Sele. Na predvečer sv. Cirila in Metoda je tukaj gorelo sedem kresov. Najvišji kres je bil na Obirju, katerega je dal napraviti po svojem pastirju naš vrli kmet pd. Kacmun. Posebno pa so se skazale narodne mladenke, kakor Husova Lenka, Malavdrova Lenka ter Povelnovi Ančka in Rezka, ki so napravile dva velika kresa. Čast zavednim slovenskim mladenkam! Zavedni slovenski možje pa so zbral lepo svoto za smodnik in slovesno sv. mašo, ki se je brala v čast slovanskima apostoloma za prospah slovenske občine Sele. Da so se nasprotnikom ob grmenju topičev na predvečer kakor tudi naslednji dan živci zelo vznemirjali, priča dejstvo, da so ljudi, kateri so šli ta dan v cerkev počastiti slovanska brata, zmerjali ter sramotili. To je škandal! Te podleže pa si bomo dobro zapomnili. Raz hiš so vihrale slovenske trobojnice, ki so kozjega regenta tako oplašile, da si ta dan niti iz hiše ni upal.

Bistrica v Rožu. Odkar ljudje pomnijo, smo rabili Bistričani vodo od tukajšnjega vodovoda, kateri je last tovarne. Za odškodnino smo našli vsako leto vsak posestnik na njihov tovarne kopo žita in nismo imeli nikdar nobene pogodbe z oskrbništvom tovarne v tej zadevi. Torej smatramo porabo vodovoda za našo potrebo kot nam pripadajočo pravico ali kot naš servitut proti odškodnini, da nažanjemo za tovarno vsak posamezno kopo žita. To našo pravico nam krati oskrbništvu, s tem da je postavilo ob vodovodu napis: „Bis auf Wiederruf freiwillig gestatteter Wasserbezug.“ („Do preklica, prostovoljno dovoljena poraba vode.“) Proti tej odredbi se je pritožilo več posestnikov na občinsko predstojništvo v Bistrici s prošnjo, da tisto naše pravice brani. Ali glej ga zlodja, kako so bili naši zastopniki v občinskem odboru pametni. Namesto, da se potegnejo za naše stare pravice, so sklenili, da se našo v slovenskem jeziku vloženo pritožbo zavrne, ker občina Bistrica samo nemško uraduje. Ta sklep so podpisali: Dr. Klimbacher, Pfeifer, E. Arnold, F. Kuraš, Jos. Partl, Anton Plavc, Juri Fainik, Ožbe Ibovnik, A. Manner, Dom. Krojger in Faust. Fortšriterskim odbornikom iz tovarne in šole se nam v ti zadevi ne zdi vredno kaj reči, kajti vsi imajo polne trebuhe, eni od fabrike, drugi od naših z žulji pridobljenih in v davkariji vplačanih krajcarjev ali kron. Ti gospodje so ja že od nekđaj privajeni, da se z mastnim zaslužkom lahko živi, zraven o fortšritu govori, kmetom

in davkoplačevalcem stroške dela, od druge strani pa njih pravice z nogami tepta. Odbornikom kmetom in davkoplačevalcem pa stavimo vprašanje: Možje, ste li pomislili, da smo posestniki občine Bistrice v Rožu Slovenci, ste se li ozirali na to, da celovški magistrat slovenske vloge sprejema in rešuje, ste li pomislili, da nam tudi postava naše pravice brani, in vendar ste vi, namesto da bi se bili za naše pravice potegnili in jih branili, podpisali zgoraj omenjeni sklep. Fej, sram vas bodi! Možje, ali smo vas mi zato volili v občinski odbor, da vi naše pravice, katere že čez sto let obstoje, z nogami tepate? Videli bomo, so li dolžni nemčurski občinski zastopi od slovenskih občanov in davkoplačevalcev pri občinskem predstojništvu vložene prošnje, pritožbe itd. sprejemati in reševati, in prosimo c. kr. okrajno glavarstvo v Celovcu, da nam našo v zgoraj omenjeni zadevi vloženo pritožbo kmalo reši.

Šteben pri Bekštanju. Tu se je v nedeljo, dne 7. jul. ob mnogobrojni udeležbi vršilo zborovanje Ciril-Methodove podružnice za Beljak in okolico, dasiravno nam je nagajalo vreme, to vendar ni oviralo zavednih Slovencev in Slovenk, da so prihiteli celo iz najoddaljenejših krajev podružničnega okrožja. Po kratkem pozdravu načelnikom so prišla na vrsto poročila o delovanju podružnice v preteklem letu. Poročila so se s splošnim zadovoljstvom vzela na znanje. Vspricho razkropljenosti posameznih odbornikov po vseh koncih domovine se moramo le čuditi, da je podružnica sploh mogla tako uspešno delovati. Po teh poročilih se je na predlog g. Hochmüllerja vzklikoma izvolil sledeči odbor: Načelnik: naš vrlji Matija Wutti, p. d. Pajovec na Ločilu; namestnik: Gašpar Truppe, p. d. Matej na Ločilu; tajnik: g. Jurij Trunk, župnik na Peravi; namestnik: Ivan Graber, p. d. Kramarč v Štebnu pri Bekštanju; blagajnik: Franc Lamprecht v Beljaku; namestnik: Ivan Hochmüller v Trstu; odborniki: Ivan Gaiber p. d. Ilč pod Jeko; Šim. Aichholzer p. d. Skledar v Dobju; Ivan Šervicelj p. d. Špicar. Za preglednike računov sta bila izvoljena č. g. Franc Katnik, župnik na Brnci, in g. Miha Vilč, p. d. Žvižgovec na Brnci. Za zastopnika pri glavni skupščini Ciril-Methodove družbe sta se izvolila č. g. Franc Katnik in g. Mat. Wutti. K zadnji točki oficijelnega dnevnega reda je govoril g. Zorec iz Trsta o šoli in o pomenu Ciril-Methodove družbe. G. govornik je s praktičnega stališča dokazoval potrebo narodnega šolstva in je s svojim fulminantnim govorom občinstvo naravnost elektrizoval. (Govor zaradi njega markantnosti in splošnega pomena priobčimo v celoti.) Upamo, da bomo imeli še večkrat priliko, g. Zorca pozdraviti v svoji sredi; saj nam koroškimi Slovincem primanjkuje še zmirom ravno pravih poljudnih govornikov in nam je zbog tega tembolj dobrodošel tak gost. — Po govoru se je pobirala udnina; po oficijelnem delu so uprizorili narodni fantje iz Zilske Bistrice šaljivo igro „Trije tički“. Igralci so nas v resnici očarali. Pri tej priliki se je pač jasno pokazalo, kaj zamore pridnost in vstrajnost kmetkega mladenča. Igra je vzbujala mnogo smeha tembolj, ker so igralci tako neprisiljeno in naravno igrali, da se nam je nehote zdelo, kakor da bi imeli resničen prizor pred seboj. Zilski fantje so lahko ponosni na svoj uspeh. Tudi maskirani so bili tako, da bi še skoro v pravem gledališču bolj biti ne mogli. Vsak igralec je bil siguren v svoji vlogi. Posebne pohvale zaslužita zlasti Ivan Ohman, ki je predstavljal piskroveza in Ivan Pik v vlogi krojača. Oba sta izvrstno rešila svoji vlogi. Igra je splošno napravila na občinstvo izvrsten vtis. Med igro in po igri pa so nas zabavali brnški fantje s svojim krasnim petjem in tamburanjem. Kdor Brnčanec pozna, bo vedel, da so nam napravili izboren užitek. — Ob kakih polosmih zvečer pa nas je nagnala ploha; razšli smo se z željo, da se na tak narodni sestanek kmalu zopet snidemo.

Brnca. (Ciril-Methodov večer). Kakor lansko leto, tako so Brnčani tudi letos slovesno obhajali god slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda. Kres sicer ni bil posebno velik, a streljali so zato s topiči in metalni rakete ter na ta način pokazali prijatelju in neprijatelju, kako znajo kot zvesti in značajni sinovi majke Slave častiti spomin slovenskih blagovestnikov. Napravili so tudi pohod iz lampijonov po vasi ter se končno ustavili v gostilni g. Pogliča. Tu se je še pozno v noč razlegalo petje in tamburanje. — Splošno se je žgalo v naši občini na predvečer sv. Cirila in Metoda prav mnogo kresov, zlasti po karavanski gorovju. Imenitna sta bila kresa na rudniški planini. Tam gor, na vrhu Karavank se je streljalo tudi s topiči in gor pod zvezde švigajoče rakete so pač

dosti jasno pričale našemu nemškemu sosedu, da ob naše Karavanke pač zastoj butajo valovi germanskega nasilstva. Umestno se mi zdi opomniti, da je kresa na rudniški planini netil naš vrlji Matija Wutti, p. d. Pajovec na Ločilu, kar je pač originalen in redke slučaj take narodne požrtvovalnosti, da se v težkem delu in narodnem boju osivel starček ne straši niti mučne in truda-polne poti na vrh gore, da izpolni svojo narodno dolžnost. Klobuk dol pred takim požrtvovalnim rodoljubom, tembolj, ker se v naših časih najde le preveč takih ljudi, ki nosijo svojo rodoljubnost samo na jeziku, a je ne poznajo tedaj, če se pravi doprinesiti kako žrtev!! — Značilno je, da se je tudi tam na nemških gorah netil prav velik kres! Pač naši zavedni drvarji!

Malošče. Z novim nemškutarskim županom so se razmere v Maloščah precej izpremenile. Slovenski kmet, ki se upa povedati brezobzirno svoje mnenje, ni več varen pred pestjo neolikanih poturic in renegatov. Edini slovenski napis, ki se je nahajal na hiši, v kateri stanujejo orožniki, je odstranjen. Kaj ne, maloška nemškutarija, one slovenske črke so te bodle v oči? Kolikorkrat se je kdo iz tvojih vrst ozrl tja, vselej se je oglašil v „poštenem“ njegovem srcu glas, ki mu je govoril: „Glej tamkaj besede, katere si slišal iz ust matere, koje jezik si tako grdo zatajil. Kaj si sedaj? Izdajica brez časti, ki nisi vreden, da te pošten Slovenec pogleda, in še hujši sovražnik svojega naroda kakor pristen Nemec.“ Maloški nemškutarji imajo pa seveda napis na orožniški hiši samo zato, da se je vedo varovati. Tega pa poštenim Slovincem ni treba; saj se nobeden Slovenec ne pretepava po gostilnah kakor naš župan, ki se je brčkone gori na planini pri volih učil olike. Zapomnite si, Maloščanje, da se morate rovtarskemu kmetuklanjati kakor Bogu. — Krasen večer je bil dne 4. julija. Po slovenskih gorah in hribih so se svetili mnogobrojni kresovi, kar je znamenje, da koroški Slovenec še živi, da se vedno bolj zaveda svojega jezika, da se spominja, da ga je rodila slovenska mati. Tudi Maloščanje smo imeli kres. Topiči so pozno v noč grmeli po dolini. Krasna godba renegatom! Živel zavedni maloški Slovenci!

Malošče. Pobegnil je v Ameriko Toni Gastl, kateri je že lansko leto bil „na potu“ v Ameriko, pa je le 2 ali 3 dni bil v Beljaku in potem prišel zopet domov. Pred nekimi dnevi, kakor se občno govori, je v resnici šel v Ameriko sreče iskat, ker je vzel vse seboj, kar mu je za potovanje treba in je tudi pisal iz Tirolskega razglednico „na potu v Ameriko“ in iz nekega nemškega mesta je na dom brzojavil, da gre v Ameriko. Ali je šel v resnici, ali pa hoče samo mater strašiti, ker mu ni hotela izročiti posestva.

Sv. Job pri Brnci. (S m r t.) Tu je pred par dnevi umrl slovenski narodnjak Uršič, p. d. Opriznik. Brnški fantje so mu pri pogrebu zapeli v slovo krasno nagrobnico. N. p. v m.

Žrelec. Kakor znano, priredili so na predvečer sv. Cirila in Metoda naši vrlji fantje iz okolice zanimivo slavnost. Najprej so zažgali kres v čast sv. Cirilu in Metodu pri Gradnici, torej tik pred vrati celovškimi. Nato je deklamovala deklica Ana Vidovic milo pesmico o slovenskih apostolih, potem se je odprla zavesa in uprizorili so domači fantje šaljivo igro „Kmet Herod“. Akoravno so to pot prvokrat nastopili, se jim je vse na vseh začudenje prav dobro posrečilo. Nato so se kazale lepe skioptične slike iz Rima in sv. dežele. Smeha je bilo dosti, peli in pili in veselili smo se še dolgo v temno noč. Hiša Pušpanova je bila lepo okinčana s slovenskimi trobojnicami. Posebno se pa zahvalimo našemu posestniku za prostore, ki jih je fantom igralcem dal na razpolago in deklici Vidovičevi za ljubeznjivo predavanje, v katerem je tako milo povedala naša čustva o naših apostolih. Prišlo je daleč nad 100 ljudi, akoravno je bil delaven dan in so bili od poljskega dela vsi utrujeni. Neki čuden veter navdušenja piha zdaj v naših lepih slovenskih vaseh. Strah pred nemškutarskim viharjem je izginil in prisijalo je skozi temne oblake zopet toplo solnce narodne zavednosti.

Žrelec. Gospod urednik, o našem Žrelcu gotovo še niste mnogo slišali. Mi fantje smo hoteli naša apostola sv. Cirila in Metoda posebno počastiti. Naučili smo se igro „Kmet Herod“, pripravili kres in posebno še prosili za dovoljenje c. kr. okrajnega glavarstva, ali našim „deutschgesundigt“ učiteljem Slovincem to ni bilo prav. Ko je prišla prošnja na občino, naš g. sekreter in nadučitelj ni imel več pokoja. Državnozborske volitve so ga spravile že ob polovico pameti. in

zdaj — bali smo se že za drugo polovico, ko smo ga videli letati okoli. „Windisches Theater in Gradnitz bei Ebntol, um Gozwillen!“ Kmalu so vedeli to vsi v Žrelcu. „Gotovo je g. župnik to pregrešil.“ A vam povemo, g. merlinček, da mi fantje tudi brez g. župnika znamo sami kaj poštenega napraviti, posebno če se hočemo za poštene Slovence pokazati. Prav na tihem vam povemo, da smo vam zelo hvaležni, da ste otrokom prepovedali priti k igri, ker sicer bi še kraja ne imeli za vse došle odrasle goste; a cela Gradnica se že smeji, da imate tako korajžo na otroke. Vaši ponižni želji, ki ste jo enemu našincev izrekli, da bi namesto v Gradnici, napravili v Žrelcu kako slovensko zabavo z igro vred, se more v kratkem ustreči.

Iz Podjunske doline. (Kresovi.) Na predvečer godu slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda je pokazala Spodnja Koroška, posebno pa še Podjunska dolina vso svojo narodno zvestost. Toliko kresov kakor letos se še ne spominjamo nikdar, kajti našli smo jih samo po gorah čez 40 velikih kresov, pa seveda jih tudi po dolini ni manjkalo. Bilo je vseh skupaj gotovo čez 60. Vmes pa so gromeli topiči, da je bilo veselje. Mogočno kakor ognjeniki so plapolali lepi kresovi na vrhovih Karavank, na Peci trije, na Topici, prvo odliko pa zasluži mogočen kres vrh špičaste Ojstrice. Vrh žitrajških gor sta plamtela dva; na Raberci, v šentlipških in globaških rutah so vrlji narodnjaki zažgali lepo število kresov. Pa tudi mi Lovančani nismo hoteli biti zadnji, žgali smo velik kres na griču nad vasjo, vmes pa streljali s topiči. To je enega naših posilincev grozno razburilo. Dobro so se postavili tudi dobrolski in kokijski fantje s streljanjem in kresovi. Pa udi onstran Drave je žarelo mnogo lepih kresov, kakor na Lisni gori, v grebinjskih, klosterskih in djeških gorah. Tako so ti mnogobrojni kresovi, ki so žareli dne 6. julija zvečer, jasno pričali, da živijo v slovenskem Korotanu vredni sinovi matere Slave.

Iz velikovške okolice. Tako nesramno pa nihče ne laže, kakor kramarska ptujka giftna kropa. Evo nekaj dokazov: V št. 21 z dne 26. maja je „giftna kropa“ trdila, da je v Velikovcu neka L. P. po svoji obsodbi izrekla besede: „Ja, zakaj pa pisarijo ti prokleti farji take reči, ako niso resnične.“ To je velikanska laž, kar je „Mir“ že dokazal. „Giftna kropa“ bo morala objaviti popravek. V številki z dne 16. junija piše, da je v državni zbor izvoljenih 96 „nemških klerikalcev“; zopet nesramna laž po „Štajerčevi“ maniri. Teh 96 poslancev se imenuje „krščanski socialci“. V isti številki poroča nezmotljiva „giftna kropa“, da je v novem parlamentu 7 slovenskih liberalcev; ne s e d e m, resnicoljubni (?) „Štajerc“, ampak samo štiri je slovenski liberalci so v državnem zboru. Z dne 28. aprila t. l. piše „Štajerc“ sledeče: „In glavni vladarji v stari zbornici so bili klerikalci.“ „Štajerc“, poglej v „G. Freytag's Reichsraths - Wahlkarte“. Tam bereš črno na belem, da je bilo v stari zbornici med 425 poslanci samo 22 kršč. socialistov in 57 klerikalcev iz raznih narodnosti. Če znaš 79 odsteti od 425, potem boš videl, kdo je bil vladar v stari zbornici. G. poslanec P l e š i v č n i k, p. d. T e m p o h a r, to zadnje velja tudi za vas, ki ste na shodu v Gorenčah dne 21. aprila isto pred volilci trdili. „Štajerc“, le naprej laži in farbaj svoje šnopsarje!

Vovbre pri Velikovcu. (Novpate.) G. urednik, o taki zanimivi iznajdbi Vam še gotovo nihče ni pisal, kakor Vam hočem danes jaz poročati. Bilo je pa tako-le: V nedeljo, dne 30. junija je priredila „Podružnica sv. Cirila in Metoda za Celovec in okolico“ št. Štefanu pri Lukebu svoj letni občni zbor, ki se je sijajno obnesel. Vrlji Bujani in St. Peterčani so se pripeljali na s slovenskimi trakovi in trobojnicami ovenčanem vozu. Obenem je imela tudi domača požarna bramba svojo vajo. Mi pri Lukebu, oni pri Mežnarju. Mir se dolgo ni motil. Ko so se pa Rujani peljali domov mimo Mežnarja, kjer so bili požarni brambovci, zagnali so slednji svoj hajl na mimovozeče in s tem pričeli nemir. Vrlji Rujani in drugi udeleženci občnega zbora so krepko odgovarjali z „živio“ - klici. Kmalu nato so se poslovlili tudi vovberski požarni brambovci od šentšefanskih tovarišev, ki so jih spremili nekaj korakov. Pred ločitvijo so si zapeli izdajsko pesem „Die Wacht am Rhein“ in zahajlali, da se je nemškemu Viljemu v Berlinu srce smejalo nad zvestimi (?) avstrijskimi podaniki. Udeleženci občnega zbora so smatrali to za izizivanje in so tudi odgovarjali s „heil“. Vovberski požarni brambovci odkorakajo. Dva zaostaneta, ker jih je nekaj tiščalo. Pa to še ni vse. Mislila sta si: „Te bindišarje morava fotografirati“. Toda fotografskega aparata ni. Seveda „fortšritlih“

Vovberjani si niso v zadregi. V svojem navdušenju sta naenkrat pozabila na „štajerčijanski“ napredek in postala sta tako nazadnjaška, da sta porabila v svoj namen najplemenitejši del svojega telesa, ter tako s ceste fotografirala „nazadnjaške črniheljne“. Taka je „štajerčeva“ napredna olika. Tako so se Vovberjani v nemškutarski šoli izobraževali. „Die Wacht am Rhein“ in hajlanje kaže, kakšen avstrijski duh vlada v nemškutarskih Vovbrah. Št. Štefančani prav ste imeli, da ste se sramovali vovberskih tovarišev. Vovberjani, patent!

Libuče pri Pliberku. Gospod Obletan, p. d. „Schelissnigg“ me dolži, da sem pisal članek v 22. številu „Mira“ o njem. Ko sem šel po opravkih mimo njegove gostilne, me je na nesramen način napadel s psovki ter me zmerjal. Gospod Obletan, ki se zmiraj ponašate s svojo nemško kulturo in se sramujete svojega slovenskega naroda, dovolite mi sledeče vprašanje: „ali je morda to ‚fortschrittlich‘, ako kričite nad ljudmi, ki gredo mirno mimo Vaše hiše ter jih obrekujete, ne da bi imeli vzrok?“ Kar se pa tiče članka, še jaz nikdar nisem pisal v „Mir“ in tudi ne v druge liste. Zato si pa tudi prepovem za vsakokrat tako nesramno postopanje od Vaše strani napram meni!

Josip Riffel.

Tolstivrh nad Greb. kloštr. Tudi pri tukajšnjem posestniku, pri Kuretu, so zažgali kres na čast slovanskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu. Na Rudi smo videli velik kres in močen strel. Na Uržulski gori in Peci sta bila dva velika kresova. Po celi Podjurski dolini sem naštel 50 kresov. Slava slovenski zavednosti.

Prevalje. Slovensko delavsko društvo imelo je v nedeljo, 7. t. m., svoje zborovanje, na katerem je govoril g. kaplan Sekol o razmerju velikih tovarn in malega obrtnega stanu jako poučljiv. Za razvedrilo in šalo je skrbel vedno veseli zidar Škvarca, ki je prinesel seboj kozji rog, v katerega hoče ugnati vse socialne demokrate. Meseca avgusta priredi delavsko društvo v igro, tamburanjem in petjem.

Občni zbor „Gospodarske zadruga“.

Gospodarska zadruga v Sinčivasi je imela svoj občni zbor dne 30. junija.

Letni račun kaže dohodkov 75.023 K; dohodkov za žito 52.396 K; stroškov za žito (v tekočem letu) 54.059 K. Vrednost zaloge 31. decembra 1906 je bila 20.367 K.

Žitni promet je bil tak:

	Zaloga 31./12. 1905	Došlo 1. 1906	Odšlo 1. 1906	Zaloga 31./12. 1906
1. Oves	373	896	800	469
2. rž	30	190	157	70
3. pšenica	20	140	143	17
4. leča	5	539	526	18
5. ajda	151	656	649	158
6. fižol	20	194	53	161
7. detelja	19	23	24	18
8. proso	6	123	23	106
9. ječmen	—	17	12	5
10. koruza	6	42	21	26
11. ber	18	15	31	2
12. zmes	—	8	3	5

Zaloga 1./1. 1906: 648 2845 2442
Zaloga 31./12. 1905 1055

Šest vagonov je bilo v pričetku leta zaloge, 28^{1/2} vagonov je žita došlo, 24^{1/2} odšlo in 10^{1/2} vagonov ga je bilo v zalogi.

Dobička pri tem prodajanju zadruga ni imela, pokrila je svoje lastne stroške, za obrestovanje prometnega kapitala pa potrebuje podpore od druge strani.

Od odbornikov je umrl v tekočem računskem letu gospod B. Ražun, ki je imel za zadrugo veliko zaslug; bil je udeležen pri ustanovitvi; z mnogim zanimanjem je prisostvoval sejam in dejanski mnogo pomagal pri zgradbi skladišča. Zadruga mu je zato dolžna ohraniti hvaležen spomin.

Na mesto gosp. Boštjana Ražuna se voli v odbor njegov sin, gosp. Miha Ražun. Izmed nadzornikov je umrl gosp. Jožef Povoden, tudi eden najzvestejših zadrugnikov. Na tega mesto se voli Janez Bluder, krznar na Olševici.

Ljudje so se zadruga že precej privadili. Približno 292 posestnikov dovaža več ali manj svoje pridelke; okrog Velikovca manj, okrog Sinčevasi pa so se začeli trdno oklepiti svojega

društva. Delati bi bilo treba z vso odločnostjo, da bi se tudi onstran Drave posestniki, kar je Slovencev, odločno držali svoje stranke.

Potekla je na pet let z gosp. Novakom sklenjena službena pogodba; podaljša se zopet na pet let.

Gosp. blagajničar predlaga, in predlog se sprejme, vzeti od denarja, ki ga nekateri rajni lastniki deležev niso vzdignili, 100 K. Ta vsota se bode naložila in poznejša leta zvišala; za obresti teh vlog se bodo brale sv. maše za umrle zadrugnike.

Gosp. Jurij Rutar iz Malčap je izrazil željo, da bi zadruga skupno naročila umetnih gnojil. Posestniki na Kranjskem rabijo umetno gnojilo v veliki meri, znano je, da ta gnojila izborno povzdignejo rast, in vendar se jih tako malo rabi in naročuje. Zadruga je sklenila, vzeti stvar v roke, upamo dobiti podpor, da se bodo mogla gnojila dajati po znižani ceni, in da se bo dosti ljudi oglasilo.

Nadalje se je govorilo še o ustanovitvi gospodarskega društva za slovensko Koroško, in se je ta misel z veseljem pozdravila.

Društveno gibanje.

Vabilo k veselici, katero priredi akad. fer. društvo „Gorotan“ v nedeljo, dne 21. julija popoldne ob 3. uri na vrtu Kramarjeve gostilne v Šmarjeti v Rožu. Na sporedu je otvoritev knjižnice bivših letošnjih osmošolcev kranjske gimnazije, dva govora, par deklamacij, igra: „Zamujeni vlak“, katero predstavlja 13 kranjskih abiturijentov, in prosta zabava. Vstopnina: 20 vinarjev za osebo. V slučaju neugodnega vremena se vrši veselica v gornjih prostorih Kramarjeve gostilne. Slovenci iz Šmarjete in okolice, pridite v velikem številu; ne bo vam žal! Dijaki dobrodošli!

Družba sv. Cirila in Metoda prosi uljudno vse čl. družbine pokrovitelje in pokroviteljice ter vsa slavna društva, ki imajo pokroviteljstvo, da blagovolijo čim preje, vsaj pa do 20. t. m. poslati naslove, da se jim pošljejo pravočasno zglasnice in glasovnice za glavno skupščino.

Dopisi.

Brnca. (Nemčurska surovina.) Nemčurska objestnost in fanatičnost je splošno znana. Če oni včasih lulijo in hajlajo cele noči, tedaj je vse dobro. Mi smo tudi toliko taktini, da jih pri takih prilikah pustimo popolnoma pri miru in jim na noben način ne maramo kaliti njih veselja; saj še teleta „pojejo“ po svojem, zakaj pa bi nemčur ne. Mi jim torej zmirom in povsod privoščimo njih „naravni dar“. Drugače je to pri nemčurjih. Kar ni po njegovem, to mu ne ugaja. Kjer le morejo, nagajajo kaki naši prireditvi. Kar jih včasih prav nič ne briga in skrbi, tam morajo imeti nemčurji svoj nos zraven. Enkrat je bila to splošna navada tudi pri brnških hajlovcih. No, njim v prilog moramo povdariti, da so se dozdej vsaj po večini precej spametovali. Spoznati so pač morali, da so pravzaprav obžalovanja vredne ničle, ki sami ne vedo, zakaj se ogrevajo in razburjajo, in udali so se v svojo žalostno usodo. Vendar se pa še tudi na Brnci najde tuintam kaka kreatura, ki je še dosedaj ni srečala pamet. Eden takih „velikih kapacitet“ je pri nas p. d. Pirkerjev Zep. Ta človek spada pravzaprav v cirkus! Ne zdelo bi se nam vredno, da se na tem mestu sploh pečamo s tako brezpomembno osebicco, saj mož še sam ne ve, kaj je. Samo to baje ve in zna, da je eden „ta velikih Nemcev“, akoravno ne zna nemško niti pošteno govoriti, še manj pa pisati in brati. Ker pa ta človek le ne mara odnehati od svojih neumnosti, se nam zdi vendar umestno, da ga slovenski javnosti enkrat primerno „predstavimo“. Ljudje ga splošno pomilujejo in se iz njega norčujejo. Včasih mu dajo oficijelni „titel“ — „holbpekar.“ Pa tudi po pravici; kajti kjer je kak „kraval“ ali kaj takega, tam je gotovo Pirkerjev Zep zraven. Da le izziva, pa je zdrav! Tako je tudi na Ciril-Metodov predvečer čutil potrebo, da da duška svoji sveti „nemški“ (?) jezi. Brnški fantje so se dostojno po svojem zabavali, kar jo prilomasti ta surovina in začne prav po pobalinsko razsajati. To mu ni bilo prav, ono mu ni bilo prav, in tako je začel tuliti iz svojega pijanega grla, da je končno tudi mirnega gostilničarja minila potrpežljivost in ga je hotel že iztirati iz gostilne. Poleg vsega pa je na prav nesramen način začel nekaj sumničiti našinca Tom. Uršiča ter ga ometavati z nesram-

nimi psovki. Le mirnosti in preudarnosti naših ljudi, ki hvala Bogu niso take neotesane surovine kot on, se ima zahvaliti, da je odšel z zdravo kožo. Eno pa naj si zapomnijo naši posilnemci: Mi ne storimo nikomur nič žalega, zato zahtevamo, da se tudi nas pusti pri miru! Pustimo vas, a vi nas ne. Vse smo potrpežljivo prenašali in molčali. Zdaj pa nas je potrpežljivost minula, zapomnite si to! Pirkerjev Zep e tutti quanti za nas kratkomalo niso ekzistirali, a ker nas le ne pustite pri miru, napnemo druge strune. Prišli smo do prepričanja, da take ljudi le ričet more izpametovati. In tako povemo že danes Pirkerjevemu Zepu na uho, da bo on prvi, ki bo delal pri ričetu pokoro za svoje brezprimerne surovosti. Psovati se več ne damo!

Politični pregled.

Državni zbor. V sredo, dne 3. julija, se je obravnaval v zbornici nujni predlog zaradi volitev v Galiciji, in obravnava se je nadaljevala v četrtek. Ta nujni predlog so vložili socialni demokrati, ki so po svojih govorih navedli res precej sleparij, ki so se zgodile v Galiciji pri volitvah. Ravno tako pa so poljski poslanci zopet enake stvari predbacivali socialnim demokratom. Glavna govornika sta bila oba žida. Končno je bil nujni predlog odklonjen. Po glasovanju je prišlo do burnih prizorov. Rusini niso pustili govoriti Poljakov ter so začeli peti svojo himno. Ministri so odšli iz zbornice, na kar se je seja kmalu zaključila. — V petkovi seji je naš poslanec Grafenauer vložil 64 peticij za slovensko univerzo v Ljubljani, ki so jih poslali koroški slovenski občinski zastopi in društva. Peticije se prilože zapisniku. Vložilo se je več interpelacij. Poljedelski minister je odgovarjal na dve interpelaciji v zadevi vednemu poviševanju mesnih cen ter izjavil, da bo vlada končno morala določiti cene, preko katerih mesarji ne bodo smeli podražiti mesa. Nato se je obravnaval nujni predlog o uvedbi splošne in enake volilne pravice za deželne zборе. Izmed slovenskih in hrvaških poslancev so govorili za predlog dr. Krek, Laginja in Hribar. Glasovalo se je o tem predlogu v torkovi seji. Za predlog so glasovali vsi slovenski in hrvaški poslanci, a nujnost je bila odklonjena s 199 proti 158 glasovom. Nato se je začela razprava o nujnem predlogu rusinskega poslanca Markova o vojaških dopustih ob času žetve. Ker je Markov začel govoriti ruski, je nastal med Rusini velik hrup, da je končno podpredsednik Začek odtegnil govorniku besedo. Nujnost je bila odklonjena. Potem se je začela razprava o začasnem proračunu. Prvi je govoril grof Sternberg, ki je ostro napadal socialne demokrate ter kritiziral prestolni govor. Izjavil je, da bo glasoval za proračun. Za njim je govoril nemški kršč. soc. dr. Schöpfer, ki je očital socialnim demokratom, da s svojimi nujnimi predlogi zavirajo delovanje državnega zbora. Rusin Olešnicki izjavi, da bodo Rusini glasovali proti proračunu, nakar se seja zaključila.

Važno vprašanje ki zanima kar najbolj vse parlamentarne kroge, je vprašanje o protokoliranju nenemških predlogov, interpelacij in govorov v državni zbornici. Dosedaj namreč so se v zapiske državne zbornice sprejemali samo nemški govori, le peticije v drugih jezikih so se pridevale zapisnikom. Čehi odločno zahtevajo, da se stenografirajo tudi češki govori, interpelacije in predlogi. Vlada je v veliki zadregi, ker prete radikalni Čehi z obstrukcijo, ako se ne ugodí njihovih želji. Isto pravico seveda imajo tudi druge narodnosti, in dasiravno je stvar težko izvedljiva, vendar pa je pravična. Odločila se bo v kratkem.

Hrvaški poslanci so zapustili ogrski državni zbor ter se vrnili v svojo domovino. Ogrska vlada se je namreč poslužila najnesramnejšega sredstva, da je onemogočila upor hrvaških poslancev proti usiljevanju madžarskega jezika na Hrvaškem, ker je železniško predlogo v zadnjem trenutku umaknila razun prvega odstavka, v katerem se dotočuje madžarsčina kot uradni jezik na hrvaških železnicah, ter uvede zakon naredbenim potom. Hrvaški poslanci so bili v Zagrebu sprejeti z velikanskim navdušenjem. Pričakovalo jih je gotovo do 20000 ljudstva ter jim tako izkazalo svoje zaupanje. Dne 11. t. m. bi se bil moral sestati hrvaški deželni zbor, ali ban Rakocay je dosegel, da je cesar deželni zbor odgodil na negotov čas. Tako se je hrvaškim poslancem zopet odvzela prilika primerno protestirati proti madžarskemu nasilstvu. Banu se še ni posrečilo sestaviti nove vlade. Po celnem Hrvaškem vlada veliko razburjenje.

Najtoplejša želja

vsake mlade matere je, da porodi otroka, čigar telesce bodi brez madeža in napake, krepko in zdravo. Kako grenka bolest pa ji je zavest, da ne zmore otroka dojeti sama! Kako neprimerno lažje je vzgoti otroka pri prsih nego s kravjim mlekom, ki ga je zlasti v večjih mestih tudi ob velikih denarnih žrtvah le malokdaj dobiti vedno enakomerne vrednosti. S spremeno mleka se pa pri dojenju takoj pojavijo

Javna zahvala.

Podpisani čutim se dolžnega, slavni banki „Slaviji“ izreči tem potom svojo najsrčnejšo zahvalo za točno in popolno izplačilo zavarovanega zneska povodom požara ter si dovoljujem gorenji slovanski zavarovalni zavod vsakemu najtopleje priporočati.

V Črni, dne 21. junija 1907.

Janez Hobel p. d. Matevž, posestnik.

Prva največja tvrdka te stroke

priporoča svoje modno in manufakturno blagó po cenah brez konkurence na drobno in na debelo.

Vsi uslužbenci znajo slovenski.

Anton Renko, lastnik trgovine.

Celovec, Novi trg, vogel Kramarjeve ulice, pri „detelji“ (Kleeblattl.)

Prodá se malo posestvo,

ki ima 3 orale 1333 kvadratnih sežnjev zemljišča, njivo, travnik s sadnimi drevesi in gozd, vse lepo vkup, z vodo pred hišo, hiša novo zidana, z dvema sobama, kuhinjo in kletjo, z obokanim, novosezidanim skednjem, dvema svinjskimi hlevi in s hlevom za živino. Kupna cena je 2600 kron. Več se izve pri posestniku Tomažu Blatnik p. d. Klanfar, hiš. št. 19 v Rutah, pošta Žrelec (Ebental) pri Celovcu.

Dobro ohranjena železna žaga
(Eisenvollgatter-Säge)

za razrezovanje celega hloda ob enem, se išče v nakup. Naslov kupca se izve pri upravnistvu „Mira“ v Celovcu.

Učenca

za trgovino z mešanim blagom sprejme takoj
Vid Mory,
trgovec v Šmihelu in v Pliberku, Spodnje Koroško.

Vsem, ki se čutijo opešane in oslabele,

so nervozni in brez energije, daje

Sanatogen

nov življenski pogum in življensko moč. Več kot 5000 profesorjev ga sijajno priporoča. Dobiva se v lekarnah in drogerijah. Brošurice razpošilja zastoj in poštine prosto Bauer & Cie, Berlin SW 48, in glavno zastopstvo

G. Brady, Dunaj I.

bolezni: driska in črevesni katar, ki spravijo prenežnega otroka v največjo smrtno nevarnost. Zdravniki imajo glede na mehki organizem majčkine človeške rastline na razpolago samo malo pomočkov, novejši čas pa se poslužujemo izdelka, priljubljenega po vsem svetu, ki ga prištevamo k najboljšemu, kar nam je doslej nudilo torišče racionalne preje otrok. To sreostvo je Kufekejeva otroška moka, izdelek, ki obsega poleg vseh živil materinega mleka lahko prebavljivo beljakovino, kar ji daje neskončno redilnost. Ku-

fekejevo moko dajo otrokom s kravjim mlekom, ki se zaradi tega v otrokovem želodcu zgosti v fine kosce, postane prebavnejše, reoilnost mleka pa precej povišajo rudninske snovi in beljakovina te moke. Te posleoneje snovi tudi ugodno pospešujejo okrepitev kosti in tvoritev mišic. Gena Kufekejeve moke je taka, da si jo vsaka gospodinja lahko nabavi in bi je z ozirom na nje izborne lastnosti ne smelo manjkati nikjer.

Začasno izročena služba

organista in cerkovnika

v Vetrinju pri Celovcu se zanaprej stalno oddá. Prosto stanovanje (2 sobi in kuhinja), mesečno gotovih 24 kron 66 vin., poleg toliko postranskih dohodkov. Prosilci naj se oglase pismeno, ali še bolje osebno, pri župnem uradu v Vetrinju pri Celovcu.

Kolomaz
Karbolinej
Olje za stroje
Mast za usnje
Strešni klej
Strešni lak

je dobiti
najceneje
pri

Ferdinandu Schellander,

trgovcu z oljnatimi barvami, lakom in klejem
v Celovcu, Šolske ulice št. 1.

**Proda se posestvo na
Glincah**

pri Ljubljani zaradi bolezni pod jako ugodnimi pogoji. V hiši je nad 50 let obstoječa gostilna z velikim senčnatim vrtom in z vrtom za sočivje. — Zraven je velika vinska klet, pripravna za kakega vinskega trgovca, in veliko skladišče pripravno za vsako trgovino. — Naslov posestnika se izve pri upravnistvu „Mira“.

Lovske puške

vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Peter Wernig,

c. kr. dvorni izdelovatelj orožja v Borovljah, Koroško. Ceniki brezplačno in poštine prosto.

Vinske in sadne stiskalnice

z dvojnimi stiskalom „Herkules“ za ročni obrat.

Hidravlične stiskalnice

za veliki pritisek in velike učinke.

Mline za sadje in grozdje. Obiralnike.

Povsem urejene moštarne, stalne in za prevažanje. Stiskalnice za pridelovanje sadnih in jagodnih sokov. Sušilnice za sadje in zelenjad, sadne lupilnice in rezalnike. Samodelujoče patentovane nosne in vozne brizgalnice za vinograde, sadje, drevje, hmelj, grenkuljico „Syphonia“. Pluge za vinograde.

Vse te stroje izdelujejo in prodajajo z garancijo kot posebnost v najnovejši sestavi

Ph. Mayfarth & Comp.

tovarne poljedelskih strojev, livarne in parne tovarne.

Dunaj II/1, Taborstrasse št. 71.

Odlikovani z nad 560 zlatimi, srebrnimi kolajnami itd.

Obširni ceniki zastoj. — Zastopniki in prekupei se iščejo.

Naznanilo.

Zaradi slavnosti ob blagoslovljenju temeljnega kamena Narodne šole v Št. Jakobu v Rožu dne 17. julija t. l. šentjakobska posojlnica ta dan ne bode uradovala.

Načelstvo.

Postavno zavarovano!

Vsako ponarejanje kaznivo!

**Edino pristen je
Thierry-jev balzam**

z zeleno znamko „redovnica“. Cena 12 majhnih ali 6 dvojnih steklenic ali 1 velika špečjalna steklenica s patent. zamaškom K 5“.

Thierry-jevo centifolijsko mazilo proti vsem še tako starim ranam, vnetjem, ranitvam, abscesom in otekljami vseh vrst. Cena: 2 lončka K 3-60 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej.

Obe domači sredstvi sta povsod znani in slovita kot najboljši.

Naročila se naslavljajo na:

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogaški Slatini.

Brošura s tisoči originalnih pisem gratis in franko. V zalogi v skoro vseh večjih lekarnah in medicinskih drogerijah.

**Steckenpferd-
Lilijsko mlečno milo**

izdelek

Bergmann in dr., Draždane in Dečín ob L.,

je in ostane, kakor kažejo vsak dan prihajajoča priznanja, najboljšo učinkujoče lečilno milo za pegavost ter pridobitev in ohranitev nežne, mehke kože in rožičaste polti. — Dobiva se komad po 80 vinarjev v vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah, trgovinah z milom in brivnicah.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 2.000.000.

Denarne vloge obrestujemo po

4 1/2 %

od dne vloge do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavicje.

Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnica v Spljetu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček 300-000 frankov. Na mesečno vplačevanje po K 8— za komad.

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobiček K 180-000. Na mesečno vplačevanje po K 10— za komad.

Prodaja vsih vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kuran.